

FÖRDJUPNING

Hushållens sparbeteende och måtten på sparkvoten

Prognoserna pekar på en ovanligt stark utveckling av hushållens inkomster framöver, främst till följd av en stark sysselsättningsutveckling, men också till följd av skattesänkningar. Hushållen brukar normalt minska sparandet, framför allt det s.k. försiktighetsparandet, när konjunkturer utvecklas starkt. I denna fördjupning jämförs perioden från 2006 till 2009 med den förra toppperioden för konsumtionen från 1997 till 2000. Under båda dessa perioder ökar konsumtionen med drygt 11 procent sammantaget över tre år (efter att man korrigerat för att kyrkans konsumtion från 2000 bokförs i hushållssektorn). Däremot är hushållens sparbeteende mycket olika (se diagram 89).

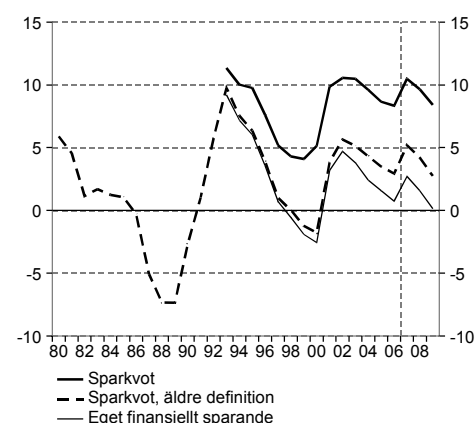
Den officiella sparkvoten innehåller sparande i kollektiva avtalspensioner samt PPM-medel. Numera publiceras ofta två versioner av sparandet och av sparkvoten, dvs. inklusive och exklusive kollektivt sparande i avtalspensioner samt PPM-medel. Båda dessa mått innehåller reallt sparande, dvs. nettoinvesteringar i främst bostäder. Ett tredje sätt att beskriva sparandet är att exkludera även det reala sparandet. Då erhålls vad som i fortsättningen kallas eget finansiellt sparande.

Den officiella sparkvoten var 5,2 procent både 1997 och 2000. 2006 var den 8,3 procent och den bedöms bli 8,4 procent 2009 (se diagram 89). Även om förloppet för sparandet under respektive period skiljer sig åt är det mest anmärkningsvärda att sparkvotens nivå är drygt 3 procentenheter högre under den senare perioden, eftersom båda perioderna karaktäriseras av en stark konjunkturutveckling och ett mot slutet något ansträngt resursutnyttjande.

Det kollektiva sparandet kan hushållen inte själva påverka, men de kan förstås anpassa storleken på övrigt sparande som reaktion på variationer i det kollektiva sparandet. Exkluderas kollektivt sparande i avtalspensioner samt PPM-medel erhålls vad som brukar benämnas ”den äldre definitionen av sparkvoten”, där ”sparandet” helt enkelt är inkomster minus konsumtion. Mått på detta sätt föll sparkvoten från 1,0 till -1,8 procent från 1997 till 2000, medan den bara väntas falla från 2,9 till 2,7 procent från 2006 till 2009. Även denna sparkvot ligger därmed betydligt högre 2009 än 2000, ca 4,5 procentenheter. Men minst lika anmärkningsvärt är att sparandet föll kontinuerligt från 1997 till 2000 medan det är i det närmaste oförändrat från 2006 till 2009.

Hushållens reala sparande, dvs. skillnaden mellan den äldre definitionen av sparkvoten och sparkvoten för det egna finansiella sparandet (se diagram 89), utgörs av sektorns nettoinvesteringar.

Diagram 89 Olika mått på sparande
Andel av disponibel inkomst, procent

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.